

Rehabilitatie in de wijk: de weg naar Participatie

maart-april 2014

Lesdag 1

Annemarie Zijlstra

Overzicht lesdag 1; ochtend

- Kennismaken
- Inleiding Wmo
- Introductie rehabilitatie
- Toepassing in de wijk

Overzicht lesdag 1; middag

- Verkennen & kiezen
- Huiswerkopdracht
- Samenvatting en Terugblik
- Korte evaluatie

Kennismaken

Motto Wmo

- iedereen telt mee
- iedereen doet mee
- iedereen draagt bij

Wmo

De Wmo is er op gericht om mensen met beperkingen als volwaardige burgers mee te laten doen in de samenleving

A collage of various colored paper scraps (yellow, orange, blue, pink, purple, green) with simple black hand-drawn faces. The faces have large eyes and curved mouths. The word 'voorbeelden' is written in white, handwritten-style text across the center of the collage.

voorbeelden

De cliënten die van de Awbz naar de Wmo gaan

Totaal circa 180.000 mensen

Naar grondslag:

Wijkbewoners met beperkingen

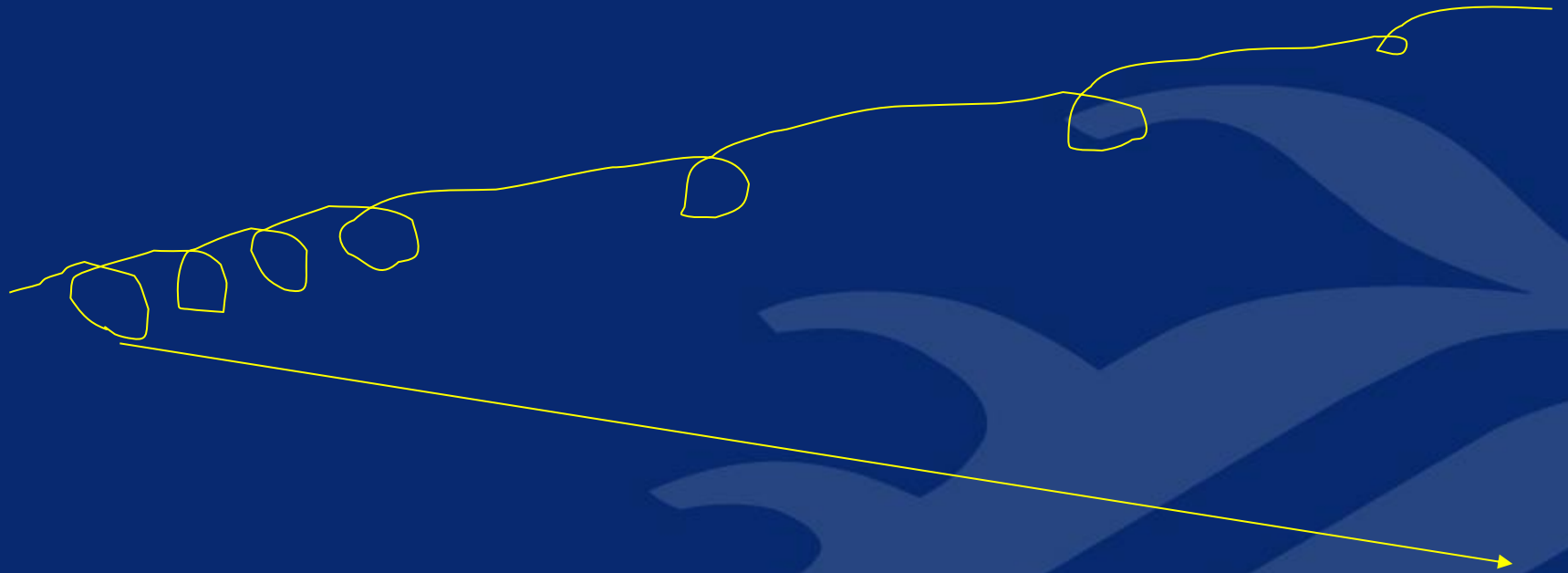
- Schizofrenie / psychotische kwetsbaarheid
- Bipolaire stoornis
- Persoonlijkheids problematiek
- LVB met gedragsproblemen
- Verslavingsproblemen
- Dubbele diagnoses
- Autisme spectrum stoornissen, AD(H)D

**Kenmerkend is dat de
problematiek van de
betreffende wijkbewoners
veelal fluctueert in de tijd**

GoeieTijden Slechte Tijden

ST

GT

SOCIAAL WIJKTEAM: GTST

Doel van sociale wijkteams is
afstemming zorg uit Zvw en
ondersteuning uit Wmo

(Kamerbrief VWS)

DRIE ASPECTEN VAN DE ZORG EN ONDERSTEUNING

Samenstelling wijkteams

In volgorde van vaakst vertegenwoordigd:

1. samenlevingsopbouw
2. wijkverpleegkunde
3. wmo-voorzieningen
4. maatschappelijk werk
5. werk en/of inkomen

Weinig ervaring met Awbz doelgroep

Pauze

Introductie Rehabilitatie

Mensen met beperkingen participeren
in de wijk (en daar buiten)

Participeren doe je zelf,
anderen kunnen dit ondersteunen
(je kunt niet *geparticipeerd worden*)

Participeren doe je in rollen

“Participeren in rollen”

Bij rollen horen activiteiten

Participatie = de gewenste *overall* uitkomst voor kwetsbare burgers

”Heb je lekker gebiljart in het
buurthuis?”

“Hoe was het om bij je buurvrouw op
bezoek te gaan?”

“Kon je het vrijwilligersloket makkelijk
vinden?”

en niet:

“Heb je fijn geparticipeerd?”

Participatie in rollen

Om te kunnen vaststellen wat mensen zelf kunnen, wat het netwerk kan bijdragen en wat men aan professionele ondersteuning nodig heeft is het belangrijk dat de burger zelf zijn/haar eigen participatiedoelen formuleert

Van Awbz naar Wmo

Awbz:

Hulpverlening

Patiënt /cliënt

Gedrags-
verandering

Wmo:

Participatie

Wijkbewoner /
dorpsgenoot

Functioneren in
rollen

Missie IRB

MENSEN MET LANGDURIGE EN ERNSTIGE
BEPERKINGEN BEGELEIDEN BIJ HET KIEZEN,
VERKRIJGEN EN BEHOUDEN VAN SOCIALE
ROLLEN IN DE OMGEVING VAN EIGEN KEUZE
MET ZO MIN MOGELIJK
PROFESSIONELE HULP

Werkwijze IRB

Burgerrol + omgeving

(van eigen voorkeur/keuze)

Vaardigheden + Hulpbronnen

Eigen
kracht

Mantelz./soc. netwerk

Vrijwilligers

Professionele
ondersteuning

Succes + Tevredenheid

Eigen kracht

datgene wat iemand zelf kan ; *vaardigheden*

“Iemand in zijn kracht zetten” ???

Uitgangspunt IRB: Bondgenootschap

In de eerste plaats uitgaan van wat de burger/cliënt met ons en anderen verbindt, en niet van datgene wat hem van ons en anderen onderscheidt

Toepassing in de wijk

Voorbeeld

Johan, een jongeman van 26 jaar oud met de diagnose schizofrenie, woont samen met zijn vriendin Karin in de wijk en komt via de gemeente bij het sociale wijkteam met een vraag voor woonbegeleiding en dagbesteding

Hoe kun je de IRB in deze situatie gebruiken?

Participatiedoelen Johan

- Ik wil de komende tijd blijven samenwonen met mijn vriendin Karin in onze 2-kamer flat in de wijk Paddepoel te Groningen
- Ik wil vanaf september 2014 een cursus Engels gaan volgen in Buurthuis X in Paddepoel
- Ik wil vanaf mei 2014 als vrijwilliger maaltijden bezorgen voor Tafeltje-Dekje

Uitwerking doel-1

Bewoner 2-kamer flat Paddepoel

(van eigen voorkeur/keuze)

Vaardigheden + Hulpbronnen

Eigen
kracht

Mantelz./soc. netwerk

Vrijwilligers

Professionele
ondersteuning

Succes + Tevredenheid

Wonen in 2-kamer appartement

Vaardigheden	Hulpbronnen
Huur en vaste lasten betalen	Karin en J doen dit samen
Galerij bij toerbeurt schoonmaken	J heeft lijstje op koelkast waar data opstaan
Afspreken met Karin hoe we huishouding verdelen	Begeleider soc. team heeft hier 2 x een gesprekje over met J&K
Praatje maken buren	Om te oefenen bezoekt J regelmatig het buurthuis
Huursubsidie aanvragen	Indien nodig kan eenmalig beroep worden gedaan op spreekuur in buurthuis

succes en tevredenheid

Uitwerking doel-2

Cursist Engelse les in buurthuis X

(van eigen voorkeur/keuze)

Vaardigheden + Hulpbronnen

Eigen
kracht

Mantelz./soc. netwerk

Vrijwilligers

Professionele
ondersteuning

Succes + Tevredenheid

Cursus Engels in buurthuis X

Vaardigheden	Hulpbronnen
Agenda gebruiken	Karin wijst hem op agenda
Cursusgeld betalen	Doet J samen met Karin
Praatje maken medecursisten	Begeleider soc. team traint J hier in
Huiswerk opschrijven	Docent helpt hierbij (begeleider heeft bemiddeld)
Huiswerk plannen	Vrijwilliger in buurthuis helpt hierbij (idem)

succes en tevredenheid

Uitwerking doel-3

Vrijwilliger bij maaltijdbezorging

(van eigen voorkeur/keuze)

Vaardigheden + Hulpbronnen

Eigen
kracht

Mantelz./soc. netwerk

Vrijwilligers

Professionele
ondersteuning

Succes + Tevredenheid

Vrijwilliger bij Tafeltje Dekje

Vaardigheden	Hulpbronnen
Bus besturen	Beg. Sociaal team overlegt met J over tijdstippen inname medicatie i.o. FACT
Praatje maken met collega's en klanten	Beg soc team traint J hierin
Omgaan met navigatie	Broer J legt hem dit uit
Plannen	Medevrijwilliger helpt als J dat vraagt
Agenda gebruiken	Karin helpt hem herinneren (afspraak gemaakt met beg.)

succes en tevredenheid

Vraag

Vergelijk het voorbeeld van Johan met je eigen werk.

Welke overeenkomsten en verschillen zie je?

Welke 'slag' moeten we nog maken voor invoering van de Wmo?

Wat is daar volgens jullie voor nodig?

Rehabilitatie in Sociale Wijkteams

- Definitie: een sociaal wijkteam heeft medewerker(s) met expertise in rehabilitatie
- Rationale: wijkteam benadrukt de eigen kracht (vaardigheidsontwikkeling) en informele steun (natuurlijke hulpbronnen)
- Interdisciplinaire wijkteams omvatten rehabilitatiediensten die wijkbewoners in staat stellen om een woning, (vrijwilligers)werk, dagbesteding, studie en/of sociale contacten te kiezen, te verkrijgen en te behouden in natuurlijke omgevingen

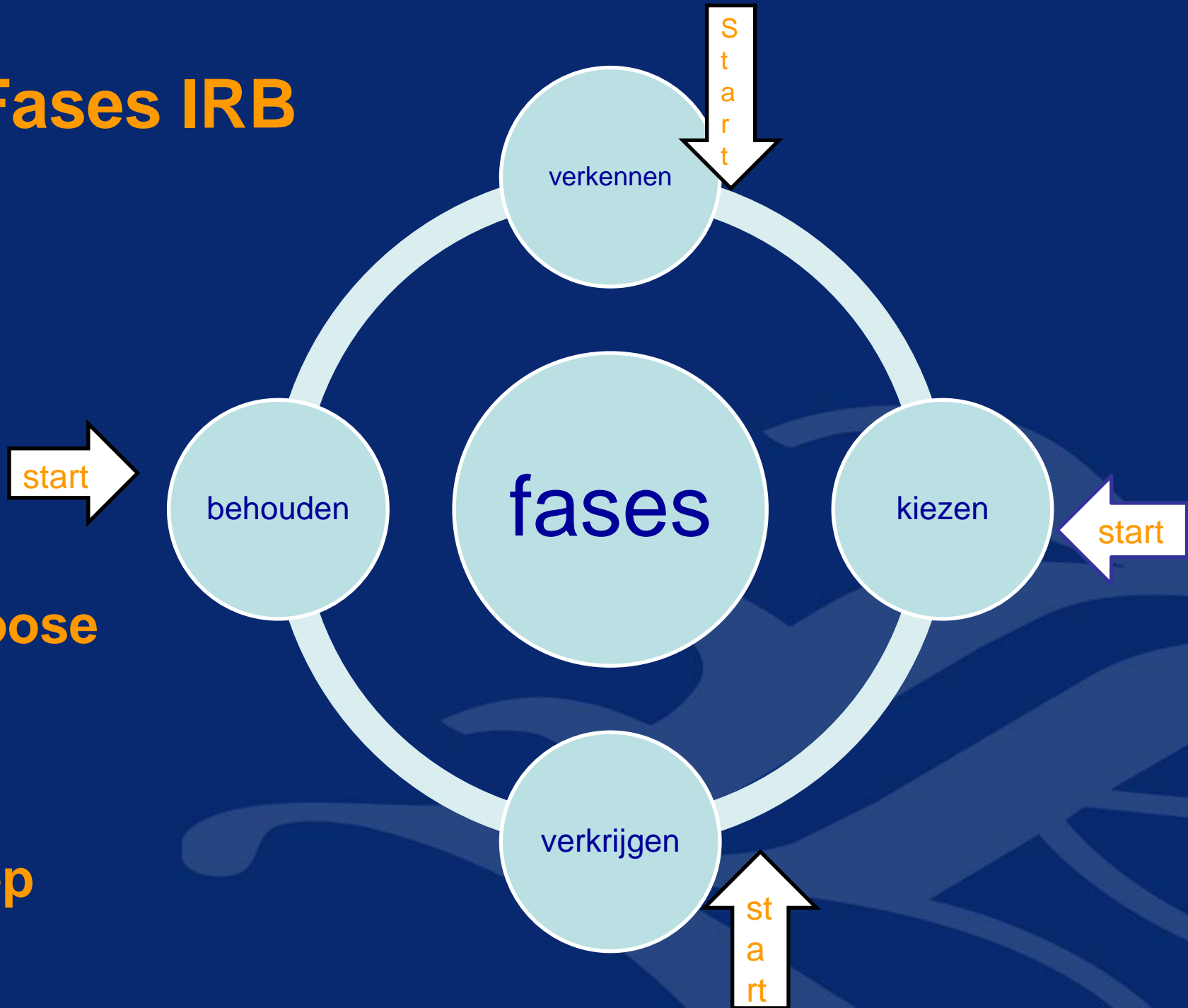
Lunchpause

Participatie route

Route naar Succes
....en tevredenheid

Fases IRB

Choose

Get

Keep

Fases IRB

Werken met de IRB is geen stappenplan van A naar B naar C enz.

**Het vertrekpunt is daar waar de
persoon zich bevindt.**

Zie: uitgereikte participatieroute

Verkennen

Bij verkennen denk je met de

persoon na of

hij/zij toe is aan een participatierol.

Oefening

Denk in duo's na over :

vóórdát je zelf aan een nieuwe (participatie) rol kunt beginnen, wat is er nodig om *“er aan toe te zijn?”*

Schrijf een aantal steekwoorden op en vertel ze aan de groep

Verkennen

- 1 *Wil* ik iets op het gebied van wonen, werken, leren of sociale contacten/vrije tijd? Ben ik ergens ontevreden over? Wat vinden anderen?
- 2 Geloof ik dat het me gaat lukken? Zie ik het mezelf ook echt doen? Zie ik hobbels op de weg?
- 3 Zijn er mensen die me steunen?
- 4 Weet ik wat ik belangrijk/waardevol vind, ken ik mijn voorkeuren?
- 5 Weet ik wat er te koop is, waar ik uit kan kiezen?
- 6 Wil ik er hulp bij?

Zorgen dat iemand er wèl aan toe is

Stel, de vragen 2 / 5 zijn (deels) met 'nee' beantwoord.

Brainstorm met z'n vieren over manieren waarmee je de persoon verder kan helpen ten aanzien van deze thema's.

Wat doe je bij 1,2,3,4,5,6?

Presenteer die aan de groep

Pauze

Kiezen / brainstormen

Stel, je bent met pensioen. Of werkeloos.

Je wilt graag vrijwilligerswerk gaan doen.

Welke activiteiten komen daar in jouw situatie voor in aanmerking? Schrijf er een aantal op. Wat valt op als je daar naar kijkt?

1 Persoonlijk wensenlijstje (Binnen-perspectief)	2 Informatie over participatie mogelijkheden (Buiten-perspectief)	3 Onderzoeken van mogelijkheden; wat past bij de persoon?	4 Een keuze maken
Met andere mensen samen	Koken bij Resto Van Harte; Koken bij een Inloop	Resto van Harte: hartelijk ontvangen, prima keuken, grote groep vrijwill. Inloop: waren ze vergeten dat ik kwam kijken	RvH
Niet meer dan 1 x per week	Nederlandse taal voor buitenl. jongeren;	Is geen project voor in Assen	
Hou van koken	Huiswerkbegeleiding jongeren →	Momenteel geen vraag naar, heb me opgegeven	
In Assen		RvH = in Assen	
Creatief		Veel ruimte voor eigen inbreng bij RvH	

Kiezen

Binnenperspectief

Buitenperspectief

Onderzoeken +

Keuze maken

Defenirng

Terugblik dag 1

- Lesstof

- Reacties

wat neem je van deze dag mee?

Huiswerk dag 2

Doe met een cliënt / burger uit je eigen werkomgeving onderdelen uit verkennen en/of kiezen.

Beoordeel waar iemand “zit” en beargumenteer je keuze. (mbv de participatie route)

Noteer voor jezelf je ervaringen en je vragen.

Neem de opdracht mee naar de volgende les en bereid enkele vragen en opmerkingen voor de bespreking en discussie voor.

Vooruitblik dag 2

Bespreken huiswerkopdracht

Start met Verkrijgen en Behouden van
participatiedoelen

Hartelijk dank voor jullie aandacht

a.zijlstrarehab@gmail.com

06 24 98 05 73

